

รูปแบบการออมที่เหมาะสมเพื่อวัยเกษียณของพนักงานภาครัฐและ พนักงานภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

Appropriate Saving Model for Retirement of Government and Private Sector Employees in Bangkok Metropolis

รุ่งนภา ทวีชัย (Runghnapa Taveechai)^{1*} ดร.พัชรีย์ ผาสุก (Dr.Padcharee Phasuk)**

ดร.อภิญา วนเศรษฐ์ (Dr.Apinya Wanaset)***

(Received: December 25, 2023; Revised: May 7, 2024; Accepted: May 15, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมที่เหมาะสมเพื่อวัยเกษียณของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร่วมกับใช้แบบจำลองการรอดชีพเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการออมที่เหมาะสม ผลการวิจัยพบว่า พนักงานภาครัฐมีการออมกับสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุด รองลงมาคือ ธนาคารพาณิชย์และหน่วยบริหารจัดการกองทุนรวม โดยมีสัดส่วนเงินออม ร้อยละ 1 ถึง 5 ของรายได้ต่อเดือน สำหรับรูปแบบการออมที่เหมาะสมมากที่สุดของพนักงานภาครัฐ คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตและการซื้อสกุลเงินดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนพนักงานภาคเอกชน พบว่า มีการออมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ในหน่วยงานมากที่สุด รองลงมาคือ ธนาคารพาณิชย์ และซื้อทองคำ/เครื่องประดับ โดยมีสัดส่วนเงินออม ร้อยละ 1 ถึง 5 รายได้ต่อเดือน สำหรับรูปแบบการออมที่เหมาะสมมากที่สุด คือ การซื้อกองทุนรวม รองลงมาคือ การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต และการฝากกระแสรายวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ABSTRACT

This research is undertaken to study appropriate savings behavior and patterns for retirement of government employees and private sector employees in Bangkok. Data are collected via questionnaires and analyzed by using descriptive statistics including frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as using survival analysis to analyze appropriate savings patterns. The results show that government employees invest most of their savings in savings cooperatives, followed by commercial banks and mutual funds, with savings ratios of 1 to 5 percents of monthly income. The most appropriate investment modes for government

¹Corresponding author: rung16ring@hotmail.com

*นักศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

*Student, Master of Economics in Economics, Sukhothai Thammathirat Open University

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

**Assistant Professor, Master of Economics in Economics, Sukhothai Thammathirat Open University

***รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

***Associate Professor, Master of Economics in Economics, Sukhothai Thammathirat Open University

employees are savings cooperatives, life insurance, and cryptocurrencies. On the other hand, private sector employees invest most of their savings in savings cooperatives within their organizations, followed by commercial banks, and gold/jewelry with savings ratio of 1 to 5 percent of monthly income more. The most appropriate investment modes for private sector employees are mutual funds, life insurance and current account savings.

คำสำคัญ: การออมเพื่อวัยเกษียณ พนักงานภาครัฐ พนักงานภาคเอกชน

Keywords: Saving for retirement, Government employee, Private employee

บทนำ

การออมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการวางแผนทางการเงิน เพื่อใช้เงินเพียงพอต่อการจ่ายในยามฉุกเฉินหรือใช้จ่ายในอนาคตตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบุคคลได้วางแผนไว้ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการออมขึ้นอยู่กับความต้องการส่วนบุคคล [1] อาทิ เพื่อเก็บไว้ใช้ดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุ เพื่อเก็บไว้จ่ายยามเจ็บป่วยหรือชราจะได้ไม่เป็นภาระต่อลูกหลาน เพื่อไว้เป็นมรดกให้ลูกหลาน เพื่อไว้ใช้ทางด้านการศึกษา และเพื่อสร้างหลักประกันชีวิตและความมั่นคงทางด้านการเงิน เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเพื่อซื้อสินทรัพย์อื่น ๆ เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพหรือเปลี่ยนอาชีพ เพื่อไว้ใช้จ่ายนอกเหนือจากรายจ่ายประจำหรือใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เพื่อผลตอบแทนทางการออม เช่น ดอกเบี้ย เป็นต้น ถึงแม้ว่าข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติได้เผยแพร่ข้อมูลการสำรวจ การติดตามระดับความรู้ และการเข้าถึงบริการทางการเงินของครัวเรือน พบว่า ในปี 2565 ครัวเรือนมีการเก็บออมสูงถึงร้อยละ 96.4 ของครัวเรือนทั้งหมด [2] แต่ในขณะเดียวกันหนี้สินของครัวเรือน พบว่า ในปี 2564 ร้อยละ 51.5 ของครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีหนี้สิน โดยมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 205,679 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการก่อหนี้เพื่อใช้ในครัวเรือน 155,166 บาท ประกอบด้วย หนี้เพื่อใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค 78,204 บาท หนี้เพื่อซื้อ/เช่าซื้อบ้านและ/หรือที่ดิน 73,808 บาท และหนี้เพื่อใช้ในการศึกษา 3,154 บาท สำหรับหนี้เพื่อใช้ในการลงทุนและอื่น ๆ มีจำนวน 50,513 บาท นั้น ส่วนใหญ่เป็นหนี้ที่ใช้ ทำการเกษตร 32,379 บาท รองลงมาเป็นหนี้เพื่อใช้ทำธุรกิจ 17,144 บาท และหนี้อื่น ๆ เช่น หนี้จากการค้าประกัน หนี้ค่าปรับ/จ่ายค่าเสียหายอีก 990 บาท [3]

ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุ จำนวน 12.52 ล้านคน [4] วัยแรงงานจำนวน 42.19 ล้านคน อัตราส่วนการเป็นภาระวัยสูงอายุ ร้อยละ 29.7 และมีสัดส่วนผู้สูงอายุต่อวัยแรงงาน 1:3 [5] ซึ่งประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยตั้งแต่วันที่ 2548 ขณะที่สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ประกอบด้วยเทคโนโลยีทางการแพทย์ ที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น ก็มีแนวโน้มว่าประชากรจะมีอายุเฉลี่ยที่มากขึ้นด้วย [6] แต่ในขณะที่ประเทศไทยยังมีข้อจำกัด ในหลายด้านในการช่วยเหลือสวัสดิการผู้สูงอายุซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะสร้างผลกระทบในระดับบุคคล โดยเฉพาะในกลุ่มคนวัยแรงงานที่มีภาระในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ทำให้ประชากรวัยแรงงานมีแรงกดดันด้านการสร้างผลกำไรให้ประเทศมากขึ้น ประเทศจะขาดแคลนแรงงาน รวมไปถึงทำให้เกิดวิกฤติการคลัง จากภาระรัฐบาลในการดูแลด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ และการเก็บภาษีที่ลดลง [7]

การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ เป็นวิธีการสำหรับในการกำหนดแผนการดำรงชีวิตในวัยเกษียณอายุ หลังจากหยุดการทำงานจำเป็นต้องมีการวางแผนเป้าหมายทางการเงินเพื่อวัยเกษียณที่ชัดเจน จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ศึกษางานวิจัยของ ชฎาพร คุณชื่น [8] ได้ศึกษาเรื่อง การวางแผน ทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขต กรุงเทพมหานคร ซึ่งการศึกษานี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่อยู่ใน

กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากร ในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมมีระดับความสำคัญของการวางแผนทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับความสำคัญมากที่สุดและมากที่สุด โดยเรียงลำดับได้ ดังนี้ (1) ด้านการออม (2) ด้านการใช้จ่าย (3) ด้านรายได้ (4) ด้านการลงทุน ซึ่งจะเห็นได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในด้านการออมเป็นอันดับแรก ส่วนประชากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ รายได้ต่อเดือน การศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกันทำให้มีการวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน แต่กลุ่มประชากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ และสถานภาพ แตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินไม่ต่างกัน นอกจากนี้งานวิจัยของพรทิพย์ [9] ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทแคว้น อินโฟ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นพนักงานเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 370 คน ส่วนใหญ่เลือกรูปแบบการออมกับสถาบันการเงิน เป็นเงินฝากออมทรัพย์ มากที่สุด รองลงมาเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต โดยผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านทัศนคติด้านการออมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความเชื่อความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมการออม และให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านส่วนประกอบทางการตลาด ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การพัฒนารูปแบบทางกายภาพกระบวนการให้บริการ ของสถาบันการเงิน พนักงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้อง กับการให้บริการการออม สถาบันการเงิน การส่งเสริมทางการตลาด/กิจกรรมส่งเสริมการออม รูปแบบการออม/ผลิตภัณฑ์และต้นทุนการออม/ค่าใช้จ่ายการออม จากงานวิจัยที่ได้ศึกษาจะเห็นได้ว่าเป็นการศึกษาพฤติกรรมการออม ทัศนคติเกี่ยวกับการออม และปัจจัยที่มีผลต่อการออมทั้งของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชน แต่ยังไม่ได้มีการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่เหมาะสมของพนักงานทั้ง 2 กลุ่ม ในส่วนงานวิจัยของปรเมศวร์ [10] ได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการออมและรูปแบบการออมของพนักงานเอกชน ใช้การวิจัยเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของพนักงานภาคเอกชนกับขนาดรูปแบบของการออมและรูปแบบการออม ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อขนาดการออมและรูปแบบการออมของพนักงานภาคเอกชน ทดสอบโดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยหลาย ตัวแปรจากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขนาดการออมและรูปแบบการออม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ รูปแบบการออม รายได้ต่อเดือน และภาระหนี้สินต่อเดือนมีเพียงการยอมรับความเสี่ยง เท่านั้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของการออมและรูปแบบการออม ขนาดและลักษณะของการออมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรายได้และประสบการณ์การออมที่ยาวนานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมและลักษณะการออมในทางการเงิน ได้แก่ อายุ สถานภาพการสมรส และภาระหนี้สินต่อเดือน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมและลักษณะการออมในทางการเงินได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การออม รายได้ต่อเดือน และการยอมรับความเสี่ยง

ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษารูปแบบการออมที่เหมาะสมเพื่อวัยเกษียณของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประชาชนบางกลุ่มอาจเลือกรูปแบบการออมที่ไม่เหมาะสมก็เป็นสาเหตุทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และอาจก่อให้เกิดปัญหาในการใช้ชีวิตหลังวัยเกษียณ อนึ่งหากมีการเลือกรูปแบบการออมที่เหมาะสมกับกลุ่มอาชีพจะทำให้รูปแบบการออมทางการเงินได้ผลตอบแทนที่ดีขึ้นและประชาชนมีชีวิตที่ดีเมื่อเข้าสู่วัยเกษียณ โดยการใช้แบบจำลองการรอดชีพอธิบายความเหมาะสมในการเลือกรูปแบบการออมและใช้ทฤษฎีการบริโภคแบบอายุขัยกำหนดตัวแปรเพื่ออธิบาย ซึ่งผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครเนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายด้านอาชีพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชน
2. เพื่อศึกษารูปแบบการออมที่เหมาะสมเพื่อวัยเกษียณของพนักงานภาครัฐ และพนักงานภาคเอกชน

วิธีการวิจัย

การตรวจสอบการเป็นแบบจำลองที่ดี (Goodness of Fits) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ R-Squared เพื่อหาความสามารถของตัวแปรอิสระที่บรรยายตัวแปรตาม ซึ่งในกลุ่มของพนักงานภาครัฐ มีค่า R-Squared ร้อยละ 44.6 และพนักงานเอกชนมีค่า R-Squared ร้อยละ 49.2 ในส่วนค่า Accuracy of Model เพื่อประมาณค่ามีอัตราการทำนายถูกต้อง พนักงานภาครัฐมีค่า Accuracy of Model ร้อยละ 72.3 พนักงานเอกชนมีค่า Accuracy of Model ร้อยละ 74.6

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยแบ่งพนักงานภาครัฐ 200 ตัวอย่าง และพนักงานเอกชน 200 ตัวอย่าง ได้จากคำนวณโดยใช้สูตรของ Yamane [11] ที่ความคลาดเคลื่อน 0.05 จากจำนวนประชากรจำนวน 5,494,932 คน ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 445 ตัวอย่าง แบ่งเป็นพนักงานภาครัฐจำนวน 226 คน พนักงานภาคเอกชน 219 เพื่อป้องกันการผิดพลาดและไม่ครบถ้วนในการตอบแบบสอบถาม และในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อให้ข้อมูลมีการกระจายตัวตามสัดส่วนประชากรในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 เขต หลังจากที่ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ (Accidental sampling) โดยเนื้อหาหลักถูกแบ่งออกเป็น 5 ส่วนโดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) ประกอบด้วย เพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ ข้อคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) ประกอบด้วย อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนผู้มีรายได้ในครัวเรือน ประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) ประกอบด้วย รายได้ต่อเดือน รายได้ของครอบครัว รายได้พิเศษต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และภาระหนี้สิน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความรู้ทางการเงินและรูปแบบการรูปแบบการออม ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) ประกอบด้วย ความรู้ทางการเงิน รูปแบบการออม ปริมาณเงินออม อัตราการออม และ อัตราผลตอบแทนที่ต้องการ เป็นต้น

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน ด้านรายได้ จำนวน 5 ข้อ และ ด้านเงินออม จำนวน 5 ข้อ ด้านภาระหนี้สิน จำนวน 5 ข้อ รูปแบบการออม มีลักษณะเป็นการประเมินระดับพฤติกรรม 5 ระดับ (Rating Scale) โดยที่ 1 แทนพฤติกรรมที่ไม่เคยปฏิบัติ และ 5 แทนพฤติกรรมที่มีการปฏิบัติบ่อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้เรื่องการวางแผนทางการเงินความรู้เรื่องรูปแบบการออมทางการเงิน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยมีการให้คะแนนเป็น 1 เมื่อตอบถูก และ 0 เมื่อคำตอบผิดและไม่ทราบ จำนวน 15 ข้อ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการสรุปภาพรวมของข้อมูล ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสำหรับการวิเคราะห์พฤติกรรมด้าน

การเงิน ตลอดจนการประเมินความรู้ทางการเงินของกลุ่มตัวอย่างจะการใช้การตีความค่าเฉลี่ยเลขคณิตเพื่อให้การสรุปภาพรวมของข้อมูลมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งพฤติกรรมวางแผนการเงิน ด้านรายได้ ด้านเงินออม และด้านภาระหนี้สินรูปแบบการออม มีลักษณะเป็นการประเมินระดับพฤติกรรม 5 ระดับ (Rating Scale) โดยที่ 1 แทนพฤติกรรมที่ไม่เคยปฏิบัติ และ 5 แทนพฤติกรรมที่มีการปฏิบัติบ่อยที่สุด แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยการวัดพฤติกรรมตามงานศึกษาของ สรชัย [12] ดังรายละเอียดในตารางดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย	ระดับการแปลผล
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

2.2 การวิเคราะห์รูปแบบการออมที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง จะใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ด้วยการใช้แบบจำลองการรอดชีพ (Survival Analysis) ผ่าน Cox-regression [13] เพื่อประเมินรูปแบบการออมที่เหมาะสมเพื่อวัยเกษียณ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวความคิดเรื่องการรอดชีพมาใช้ในการประเมินรูปแบบการออมที่เหมาะสมของผู้มีเงินได้เพื่อวัยเกษียณ โดยฟังก์ชันความสัมพันธ์ ในการวิเคราะห์ผลจะมีการเปลี่ยนแปลงจาก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเวลาเป็นรูปแบบของการออม ซึ่งเรียกว่า Event Analysis ภายใต้การจำลองโอกาสของฟังก์ชันการรอดชีพตั้งแต่แรกเริ่มเกิดเหตุการณ์จนถึงสิ้นสุดเหตุการณ์นั้น ซึ่งการใช้แบบจำลอง ดังกล่าว จะสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามทฤษฎีการบริโภคตามช่วงอายุชัย โดยสามารถแสดงรูปแบบความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

$$\xi_{ij} = \varsigma_0 + \sum_{i=1}^n \omega_{ij} \lambda_{ij} + \sum_{i=1}^n \phi_{ij} \alpha_{ij} + \sum_{i=1}^n \gamma_{ij} X_{ij} + \varepsilon_{ij}$$

โดยที่

ξ_{ij}	แทน	จำนวนเงินออมในช่วงการออมของกลุ่มอาชีพที่ i ณ การออมที่ j เมื่อ i = 1 คือ กลุ่มพนักงานภาครัฐ i = 2 คือ กลุ่มพนักงานภาคเอกชน
ς_0	แทน	ค่าคงที่ในแบบจำลอง
ω_{ij}	แทน	ค่าพารามิเตอร์ที่ได้จากการประมาณในกลุ่มเวกเตอร์ λ_{ij}
λ_{ij}	แทน	เวกเตอร์ตัวแปรควบคุมตามทฤษฎีการบริโภคตามช่วงอายุชัย เมื่อ i = 1 คือ อายุ i = 2 คือ อายุ ² i = 3 คือ รายได้ i = 4 คือ รายได้ ²
ϕ_{ij}	แทน	ค่าพารามิเตอร์ที่ได้จากการประมาณในกลุ่มเวกเตอร์ λ_{ij}

α_{ij} แทน เวกเตอร์ตัวแปรควบคุมตามทฤษฎีการบริโภคตามช่วงอายุ

$i = 1$ คือ ระดับการศึกษา

$i = 2$ คือ ระดับการศึกษา²

γ_{ij} แทน ค่าพารามิเตอร์ที่ได้จากการประมาณในกลุ่มเวกเตอร์ X_{ij}

X_{ij} แทน เวกเตอร์ตัวแปรของรูปแบบการออม

เมื่อ $i = 1$ คือ เงินฝากออมทรัพย์ $i = 2$ คือ หน่วยลงทุน

$i = 3$ คือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ $i = 4$ คือ เงินดิจิทัล

$i = 5$ คือ เงินฝากประจำ $i = 6$ คือ อสังหาฯ

$i = 7$ คือ เงินฝากกระแสรายวัน $i = 8$ คือ ตัวเงิน

$i = 9$ คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ $i = 10$ คือ หุ้น

$i = 11$ คือ ธนาคารออมสิน/ธกส. $i = 12$ คือ แชร

$i = 13$ คือ กรรมธรรม์ประกันชีวิต $i = 14$ คือ พันธบัตร

$i = 15$ คือ ทองคำ/เครื่องประดับ

ε_{ij} แทน ความคลาดเคลื่อนในแบบจำลอง

ภายหลังการประมาณค่าแบบจำลองที่ได้จะได้ผ่านเงื่อนไขการทดสอบความเหมาะสมของการเป็นตัวแบบที่ดี โดยพิจารณาจาก Proportional Hazard Distribution ซึ่งอาศัยค่าสถิติ Chi-squared ในการทดสอบผลลัพธ์ที่ได้จะต้องไม่ปรากฏนัยสำคัญทางสถิติเพื่อสะท้อนให้เห็นว่าเหตุการณ์ภายใต้แบบจำลองปรากฏตลอดทั้งช่วงการจำลองข้อมูลมากไปกว่านั้นยังต้องพิจารณาถึงค่าสถิติ Harrell's C หรือ C-statistics ซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือได้ว่าแบบจำลองที่ได้มีความสอดคล้อง สมเหตุสมผล และมีความแม่นยำในการทำนาย โดยจะพิจารณาพร้อมกับค่าสถิติ Somers' D หรือ D-statistics เป็นค่าที่แสดงถึงความสามารถในการบรรยายของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม มีลักษณะคล้ายคลึงกับค่า R-squared ในสมการถดถอยทั่วไป

ผลการศึกษา

1. พฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชน

พนักงานภาครัฐมีรูปแบบการออมด้วยการฝากออมทรัพย์ ร้อยละ 72.2 รองลงมา คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 57.5 โดยมีการลงทุนกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 59.7 รองลงมาคือ ธนาคารพาณิชย์และหน่วยบริหารจัดการกองทุนรวม ร้อยละ 45.6 มีตัวอย่างที่ลงทุนในสัดส่วนร้อยละ 1 ถึง 5 ของรายได้ต่อเดือน ถึงร้อยละ 63.7 มีการลงทุนภายใต้แผนการลงทุนระยะยาว (ประมาณ 5 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 43.8 โดยคาดว่าจะมีผลตอบแทนประมาณร้อยละ 1 ถึง 3 ของเงินลงทุน ร้อยละ 36.7

พนักงานเอกชนมีรูปแบบการออมด้วยการฝากออมทรัพย์มากที่สุด ร้อยละ 74.0 รองลงมาคือ ซื้อทองคำ/เครื่องประดับ ร้อยละ 58.4 เลือกลงทุนกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 54.8 รองลงมา คือ ธนาคารพาณิชย์เป็นหลัก ร้อยละ 49.3 มีตัวอย่างที่ลงทุนในสัดส่วนร้อยละ 1 ถึง 5 ของรายได้ต่อเดือน ถึงร้อยละ 65.3 มีการลงทุนภายใต้แผนการลงทุนระยะยาว (ประมาณ 5 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 43.4 โดยคาดหวังผลตอบแทนประมาณร้อยละ 1 ถึง 3 ของเงินลงทุน ร้อยละ 38.4 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รูปแบบการออม และพฤติกรรมการออมจำแนกตามพนักงานภาครัฐและพนักงานเอกชน

รูปแบบการออมและพฤติกรรมการออม		พนักงานภาครัฐ		พนักงานเอกชน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบการ	เงินฝากออมทรัพย์	163	72.1	162	74.0
วางแผนการเงิน *	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	47	20.8	59	26.9
	เงินฝากประจำ	34	15.0	58	26.5
	พันธบัตรรัฐบาล	5	2.2	5	2.3
	เงินฝากกระแสรายวัน	28	12.4	40	18.3
	สหกรณ์ออมทรัพย์	130	57.5	45	20.5
	หุ้น	99	43.8	90	41.1
	ฉลากออมสิน/ธกส.	50	22.1	53	24.2
	หน่วยลงทุน	-	-	5	2.3
	กรมธรรม์ประกันชีวิต	62	27.4	60	27.4
	เงินดิจิทัล	71	31.4	68	31.1
	ซื้อทองคำ/เครื่องประดับ	105	46.5	128	58.4
	ซื้อบ้าน ที่ดิน รถยนต์	100	44.2	113	51.6
	แชร์	26	11.5	50	22.8
สถาบันการเงิน *	ธนาคารพาณิชย์	103	45.6	108	49.3
	บริษัทประกันชีวิต/ประกันภัย	64	28.3	57	26.0
	ธนาคารรัฐ	74	32.7	68	31.1
	บริษัททุนหลักทรัพย์/บริษัทเงินทุน	22	9.7	22	10.0
	สหกรณ์ออมทรัพย์	135	59.7	120	54.8
	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์จัดการ	18	8.0	17	7.8
	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม	103	45.6	108	49.3
การจัดสรรส่วน	ร้อยละ 1-5 ของรายได้	144	63.7	143	65.3
เงินออมต่อรายได้	ร้อยละ 6-10 ของรายได้	35	15.5	41	18.7
ในแต่ละเดือน	ร้อยละ 11-15 ของรายได้	14	6.2	8	3.7
	มากกว่า ร้อยละ 16-20 ของรายได้	33	14.6	27	12.3
ระยะเวลาที่ทำ	ระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี	42	18.6	38	17.4
เลือกรูปแบบการ	ระยะปานกลาง (1-5 ปี)	85	37.6	86	39.3
วางแผน	ระยะยาว 5 ปีขึ้นไป	99	43.8	95	43.4
อัตราผลตอบแทน	ร้อยละ 1-3	83	36.7	84	38.4
ที่ต้องการ	ร้อยละ 4-6	60	26.5	66	30.1
	ร้อยละ 7-9	24	10.6	21	9.6
	ร้อยละ 10-12	30	13.3	24	11.0
	ร้อยละ 13-15	9	4.0	5	2.3
	มากกว่าร้อยละ 16 ขึ้นไป	20	8.8	19	8.7

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ผลการสำรวจการวางแผนการเงิน พบว่า พนักงานภาครัฐส่วนใหญ่มีการวางแผนด้านรายได้ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 โดยมีการวางแผนการจัดสรรรายได้ที่เหมาะสมระดับมาก รองลงมา คือ การเตรียมความพร้อมของรายได้หลังเกษียณ และการวางแผนให้สามารถสร้างรายได้หลังเกษียณอย่างเหมาะสม ระดับมาก นอกจากนี้ยังมีการวางแผนการออมระดับมาก โดยมีเป้าหมายการออมเงินไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ ระดับมาก และมีการวางแผนอย่างรอบคอบสำหรับแผนการเกษียณ ระดับมาก ตลอดจนกลุ่มตัวอย่างมีการวางแผนภาระหนี้สินอยู่ในระดับ โดยที่ไม่สร้างภาระหนี้สินโดยไม่จำเป็นระดับมาก และมีการวางแผนต่อการสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับความสามารถในการจ่ายชำระระดับมาก ในด้านพนักงานภาคเอกชน พบว่า ส่วนใหญ่มีการวางแผนรายได้อยู่ในระดับมาก โดยมีการวางแผนการจัดสรรรายได้ที่เหมาะสม รองลงมาคือการเตรียมความพร้อมของรายได้หลังเกษียณระดับมาก และการวางแผนให้สามารถสร้างรายได้หลังเกษียณอย่างเหมาะสมระดับมาก นอกจากนี้ยังมีการวางแผนการออมอยู่ในระดับมาก โดยมีการออมเงินจากรายได้พอสมควร และมีเป้าหมายการออมเงินไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ทั้งนี้ ภาระหนี้สินอยู่ในระดับมาก โดยไม่สร้างภาระหนี้สินโดยไม่จำเป็นระดับมาก รองลงมา มีการวางแผนต่อการสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับความสามารถในการจ่ายชำระ ระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวางแผนการเงิน ด้านรายได้ ด้านเงินออม ภาระหนี้สินจำแนกตามพนักงานภาครัฐและพนักงานเอกชน

การวางแผนการเงิน รายได้ เงินออม ภาระหนี้สิน	พนักงานภาครัฐ			พนักงานภาคเอกชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านรายได้	3.35	0.81	ปานกลาง	3.46	0.78	มาก
1.วางแผนในการจัดสรรรายได้ อย่างเหมาะสม	3.61	0.84	มาก	3.66	0.81	มาก
2.วางแผนในการหารายได้ให้เพียงพอต่อรายจ่าย	3.22	1.01	ปานกลาง	3.26	1.04	ปานกลาง
3.หารายได้อื่น ๆ นอกเหนือจากรายได้ประจำ	2.99	1.18	ปานกลาง	3.16	1.13	ปานกลาง
4.เตรียมความพร้อมในการวางแผนรายได้หลังเกษียณ	3.54	1.01	มาก	3.64	0.88	มาก
5.วางแผนให้สามารถสร้างรายได้หลังเกษียณจากงานอื่น ๆ	3.41	1.02	มาก	3.57	0.93	มาก
ด้านเงินออม	3.46	0.87	มาก	3.56	0.88	มาก
1.มีการออมเงินจากรายได้เป็นประจำ	3.43	1.00	มาก	3.59	0.96	มาก
2.วางแผนในการออมเงินอย่างรอบคอบและเหมาะสม	3.50	0.98	มาก	3.53	0.86	มาก
3.มีการออมเงินในหลายช่องทาง	3.36	0.99	ปานกลาง	3.48	0.94	มาก
4. เพิ่มจำนวนเงินออมให้มากขึ้นตามความสามารถในการหารายได้	3.46	0.99	มาก	3.52	0.87	มาก
5. ออมเงินจากรายได้อย่างสม่ำเสมอ และมีเป้าหมายการออมเงินไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้	3.58	1.01	มาก	3.54	2.26	มาก

ตารางที่ 2 การวางแผนการเงิน ด้านรายได้ ด้านเงินออม ภาระหนี้สิน จำแนกตามพนักงานภาครัฐและพนักงานเอกชน (ต่อ)

การวางแผนการเงิน รายได้ เงินออม ภาระหนี้สิน	พนักงานภาครัฐ			พนักงานภาคเอกชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านภาระหนี้สิน	3.55	0.75	มาก	3.57	0.73	มาก
1.วางแผนต่อการสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับ ความสามารถในการจ่ายชำระ	3.64	0.99	มาก	3.70	0.89	มาก
2.ไม่สร้างภาระหนี้สินโดยไม่จำเป็น	3.89	0.89	มาก	3.92	0.83	มาก
3.ทำประกัน เพื่อป้องกันความ เสี่ยงที่เพียงพอ สำหรับวงเงินหนี้สินที่มี	3.46	1.12	มาก	3.45	1.04	มาก
4.กั๊ยเงินเพื่อลงทุนในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น บ้าน คอนโด อาคาร พาณิชย์ เป็นต้น เพื่อให้มี รายได้จากการ ให้เช่า	3.20	1.09	ปานกลาง	3.21	1.11	ปานกลาง

2. รูปแบบการออมที่เหมาะสมเพื่อวัยเกษียณของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชน

รูปแบบการออมที่เหมาะสมของพนักงานภาครัฐ คือ รูปแบบการออมในสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งจะส่งผลให้มีการออมเพิ่มขึ้น 5.192 เท่า เมื่อเทียบกับการวางแผนทางการเงินในรูปแบบอื่น ๆ รองลงมาคือ การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้มีการออมเพิ่มขึ้น 2.775 เท่า เมื่อเทียบกับการวางแผนทางการเงินในรูปแบบอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลลัพธ์การประมาณค่า มีอัตราการทำนายที่ถูกต้อง ร้อยละ 72.3 และความสามารถของตัวแปรอิสระที่บรรยายตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 44.60 ขณะที่รูปแบบการออมที่เหมาะสมของพนักงานเอกชน คือ การออมในรูปแบบอื่น เช่น กองทุนรวม ซึ่งจะส่งผลให้มีการออมเพิ่มขึ้น 3.135 เท่าเมื่อเทียบกับการวางแผนทางการเงินในรูปแบบอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รองลงมาคือ การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้มีการออมเพิ่มขึ้น 0.433เท่า เมื่อเทียบกับการวางแผนทางการเงินในรูปแบบอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผลลัพธ์ การประมาณค่ามีอัตราการทำนายถูกต้อง ร้อยละ 74.6 และความสามารถของตัวแปรอิสระที่บรรยายตัวแปรที่บรรยายตัวแปรตามได้ถึง ร้อยละ 49.20 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 รูปแบบออมที่เหมาะสมของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชนเพื่อวัยเกษียณ

ตัวแปร	พนักงานภาครัฐ		พนักงานเอกชน	
	Haz. Ratio	Std. Err.	Haz. Ratio	Std. Err.
อายุ	0.88427 **	0.05381	1.13647	0.08589
อายุ ²	1.00151 **	0.00076	0.99835	0.00095
รายได้	0.04525	0.42546	0.6271	0.29012
รายได้เฉลี่ย ²	1.09340	0.50911	0.64001	1.44451
ระดับการศึกษา	1.79517	0.70802	0.87234	0.15459
ระดับการศึกษา ²	0.98164	0.01280	1.00171	0.00674
การออมรูปแบบอื่น (เช่น กองทุนรวม)	0.43373 **	0.14592	3.13519 ***	1.15288
เงินฝากออมทรัพย์	1.94550 **	0.65885	0.45621	0.19474

ตารางที่ 3 รูปแบบอ้อมที่เหมาะสมของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชนเพื่อวัยเกษียณ (ต่อ)

ตัวแปร	พนักงานภาครัฐ		พนักงานเอกชน	
	Haz. Ratio	Std. Err.	Haz. Ratio	Std. Err.
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	1.52905	0.51975	0.39984 **	0.16764
เงินฝากประจำ	2.35686 **	0.90475	0.49464	0.21639
พันธบัตรรัฐบาล	-	-	0.48445	0.24054
เงินฝากกระแสรายวัน	2.23824 **	0.88501	0.42145 **	0.17100
สหกรณ์ออมทรัพย์ในหน่วยงาน	5.19233 ***	1.95774	0.09645 ***	0.04476
หุ้น	2.66016 ***	0.93327	0.27731 ***	0.11333
ฉลากออมสิน/รทส.	2.16583 **	0.76700	0.28340 ***	0.11856
กรรมธรรม์ประกันชีวิต	2.77537 ***	1.07005	0.43324 **	0.17903
เงินดิจิทัล	2.71393 ***	1.02499	0.38735 **	0.16780
ซื้อทองคำ/เครื่องประดับ	2.24141 **	0.76872	0.41036 **	0.16558
ซื้อบ้าน ที่ดิน รถยนต์	2.44077 ***	0.81236	0.38594 **	0.16183
แชร์	1.61231	0.65751	0.49743	0.19889
Number of Generated Observations		226		291
Chi-Squared		13.490		10.070
R-Squared		0.4460		0.492
Accuracy of Model		0.723		0.746

หมายเหตุ: แบบจำลองการรอดชีพใช้ข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการสำรวจร่วมกับการสร้างข้อมูลเสมือนเพื่อสร้างความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ณ ช่วงที่ยังไม่ปรากฏข้อมูลจนกว่าจะถึงระยะเวลาที่กำหนด (Instantaneous Probability) สำหรับการประมาณค่าพารามิเตอร์ให้สอดคล้องกับ Proportional Hazard Distribution ดังนั้น จำนวนการสังเกตที่ปรากฏในแบบจำลองจึงมีมากกว่าข้อมูลจริงที่ถูกใช้ในการวิเคราะห์

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

*** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษา รูปแบบการออมที่เหมาะสมเพื่อวัยเกษียณของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้นำแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบการอภิปราย ดังนี้

1. เมื่อประเมินรูปแบบการออมที่เหมาะสมเพื่อวัยเกษียณ โดยอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการออมในกลุ่มพนักงานภาครัฐเนื่องจาก พนักงานภาครัฐเมื่อมีอายุมากขึ้นตราเงินเดือนก็จะสูงขึ้นตามลำดับ ทำให้มีจำนวนเงินออมเพิ่มขึ้นซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคตามช่วงอายุขัย (The Life Cycle Income Hypothesis) แต่ในขณะเดียวกันอายุไม่มีความสัมพันธ์หรือไม่มีผลกับการออมในกลุ่มพนักงานภาคเอกชน เพราะว่าจุดเริ่มต้นของเงินเดือนของพนักงานเอกชนหรืออัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนขึ้นอยู่กับผลงานของแต่ละบุคคลไม่ได้มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนษพร นาคสีเหลือง (2557) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชนสำนักงานใหญ่ พบว่า อายุไม่มีอิทธิพลหรือส่งผลกับการออม ดังนั้น ทฤษฎีนี้อาจไม่เหมาะสมในการศึกษาด้านรายได้ และอายุในกลุ่มพนักงานภาคเอกชนในด้าน

การศึกษาซึ่งการศึกษาใช้เป็นตัวแปรควบคุม พบว่า ระดับการศึกษาไม่ส่งผลหรือมีอิทธิพลกับกลุ่มตัวอย่างทั้งพนักงานภาครัฐและพนักงานเอกชน เนื่องจากพื้นฐานของข้อมูลส่วนใหญ่ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ทำให้ระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการตัดสินใจในการออมหรือการเลือกรูปแบบการออม แต่อาจจะเป็นปัจจัยอื่น ๆ เช่น สังคม หรือ ระเบียบข้อบังคับในองค์กร

2. ในบริบทของรูปแบบออมที่เหมาะสมของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชนเพื่อวัยเกษียณในครั้งนี้ ปรากฏความสอดคล้องของผลลัพธ์เชิงประจักษ์ในงานของ ชูภาพร คุณชื่น (2561) ที่ได้ศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบการออมที่ของพนักงานภาครัฐส่วนใหญ่คือ การออมในสหกรณ์ ออมทรัพย์และการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต โดยพนักงานภาครัฐส่วนใหญ่เมื่อเข้าไปทำงานจะได้รับการเชิญชวนให้เข้าออมในสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลและสามารถกู้ยืมได้ นอกจากนี้ผลการศึกษายังปรากฏว่า กลุ่มพนักงานภาครัฐ บางส่วนมีการซื้อสกุลเงินดิจิทัลและการลงทุนในหุ้น หรือแม้แต่การออมในรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นรูปแบบการออมหลัก อาทิ การออมในทองคำ การซื้อเครื่องประดับเพื่อเกร็งกำไรในระยะสั้น และการซื้อสลากออมสิน/ ธกส. ขณะที่รูปแบบการออมที่เหมาะสมในพนักงานเอกชนนั้น มีความสอดคล้องกับการศึกษาของพรทิพย์ เกิดคำ (2553) ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 370 คน ส่วนใหญ่เลือกการออมกับสถาบันการเงิน เป็นเงินฝากออมทรัพย์ รองลงมาคือการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

ตลอดการวิจัยชี้ให้เห็นว่าภายใต้มาตรการปันส่วนเงินออมในแต่ละเดือน พนักงานภาครัฐควรออมในสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นหลัก เพื่อให้อัตราผลตอบแทนมีความต่อเนื่องจากการลงทุน ทั้งนี้ควรซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตเนื่องจากการทำประกันชีวิตนอกจากจะได้รับความคุ้มครองประเภทต่าง ๆ แล้ว ยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการช่วยสร้างวินัยทางการเงินการออมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการทำประกันชีวิตแบบการออมทรัพย์ หรือสะสมทรัพย์ก็จะช่วยให้วางแผนทางการเงินได้ในระยะยาว และได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า มีเงินก้อนเมื่อครบสัญญา เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน หรือเป็นเงินเก็บไว้ใช้จ่ายเกษียณได้ ในส่วนของพนักงานภาคเอกชนควรมีการออมในกองทุนเพื่อการเกษียณหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นหลัก เพราะสามารถสร้างอัตราผลตอบแทนได้อย่างต่อเนื่องจากการลงทุน นอกจากนี้ยังสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ พร้อมทั้งควรซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการขยายขอบเขตการวิจัยโดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่มีรายได้ประจำและไม่ได้มีรายได้ประจำเพื่อให้สามารถตอบมิติการศึกษาได้อย่างครบถ้วนในทุกกลุ่ม อันจะเป็นข้อมูลสำคัญแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนรองรับและสนับสนุนการออมเพื่อวัยเกษียณ ในกลุ่มที่มีความไม่แน่นอนทางรายได้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านระดับการศึกษา พร้อมทั้งควรมีการกระจายกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นเพื่อที่จะศึกษาว่าระดับการศึกษาส่งผลหรือมีอิทธิพลกับการออมหรือการเลือกรูปแบบการออมหรือไม่ สำหรับข้อจำกัดทางด้านเทคนิค คือ แบบจำลองการรอดชีพที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ขนาดของโอกาสเพื่อสะท้อนถึงรูปแบบการออมที่เหมาะสมเท่านั้นแต่ยังขาดการระบุถึงจำนวนการออมที่เหมาะสมในแต่ละรูปแบบ ดังนั้น ควรนำแบบจำลองปัญหาประติมากรรมมาใช้ในการบ่งชี้ถึงขนาดการออมที่เหมาะสมในแต่ละรูปแบบภายใต้ข้อจำกัดทางด้านรายได้ เพื่อช่วยให้การนำองค์ความรู้ไปใช้ในทางปฏิบัติเป็นไปได้อย่างดียิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเรื่อง รูปแบบการออมที่เหมาะสมเพื่อวัยเกษียณของพนักงานภาครัฐและพนักงานภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถและความเมตตาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรีย์ ผาสุก ที่ให้เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และให้คำแนะนำที่มีคุณค่าและมุมมองที่มีประโยชน์แก่ผู้วิจัยอย่างมากมาย รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าในงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ และขอขอบพระคุณอาจารย์รณกร กิตติพรเดชชาธร ที่ได้ให้คำแนะนำการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสถิติและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

1. Jitramaneeroj B. Preparation for financial planning for retirement of formal workers. CMRI; 2014. Thai.
2. National Statistical Office. Knowledge Level Tracking Survey and household access to financial services: Thai household savings. Bangkok; 2022.
3. National Statistical Office. Survey of household economic and social conditions: The economic and social situation of the household. Bangkok; 2021.
4. Official Statistics Registration System [Internet] 2022. Available from: <https://stat.bora.dopa.go.th>
5. Department of older persons. Elderly statistics [Internet] 2022. [Updated 2023 Sep 5]. Available from <https://www.dop.go.th/th/know/side/1/1/2388>
6. Kasemsub W. Is Thailand ready? with the step towards a completely aging society [Internet] 2017. [Updated 2022 Jun 28; cited 2021 Jul 25]. Available from <https://op.mahidol.ac.th/ga/posttoday-22-2/>
7. National Higher Education, Science, Research and Innovation Policy Council. How must Thai elderly adjust? To be ready for the ultimate aging society [Internet] 2021. [Updated 2021 Apr 13]. Available from: <https://www.nxpo.or.th/th/8078/>
8. Khunchuen C. Personal Financial Planning in Bangkok [thesis]. Bangkok: Ramkhamhaeng University; 2018. Thai.
9. Kerdkam P. Personal savings behavior of employees of Advance Info Service Company Limited. [IS]. Bangkok: Silpakom University; 2010. Thai.
10. Whongphiriyapong P. Saving and investment on private employees [MSc thesis]. Bangkok: Srinakharinwirot University; 2008. Thai
11. Taro Yamane. (1973). Statistics: an introductory analysis. New York: New York: Harper & Row
12. Pisanbut S. Business Research. 2nd ed. Bangkok: Asia Press Publishing; 2012.
13. Cox DR. Rogation model and life table. Cox, models and life table. J. Roy. Statistical Society. Series B. 1972; 34: 187-220.